

HAJDUFÖLD

1923. év március 20.

KEDD

Debrecen, V. évf. (64. sz.)

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
HELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY ÓRA 200 K.
EGYES SZÁM ÁRA 10 K.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ:
KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM
TELEFON 3-48. SZÁM.

Az ifjuság fátylós hódolása a Kormányzó előtt

Budapest, márc. 19. A keresztyén magyar ifjuság rajongó szeretetének és tántoríthatlan hűségének nyilatkozatására, melyet Magyarország Kormányzója iránt érez, ma este a Vitézi Rend díszelőadása alkalmával nagyszabású hódoló felvonulással adott kifejezést.

A bajtársi egyesületek tagjai sorfalat állva, sorakoztak fel a Fűrdő-utcán és az Andrássy úton, míg a Szeffe kékarányszallagos tagjai az Operánál helyezkedtek el.
A Kormányzó autója hat órakerobozott át a Lánchi don az ifjuság lampionos és fakijás sorfalai között.

Ellenállhatatlan erővel követel elégtételt az egész ország magyar ifjusága

Felsorakoztak a fővárosi központok mellé a vidéki diáktestületek is --- Izzó hangulat országszerte --- Interpelláció a vérengzés ügyében

A felháborodás, amely a március 15-i és 16-iki brutalitások nyomán felviharzott Magyarország jóérzésű, hazafias magyarságában, folyton szélesülő hullámokat vet s ma a helyzet az, hogy az egész ország szervezett főiskolai diákságának hatalmas tábora egy akarattal követel elégtételt és megtorlást.

A főiskolai ifjuság s a mögöttük felsorakozó hazafias magyarság nem a rendőrség testületét vádolják, nem azzal szemben állanak számonkérő szavakkal — mint azt perfid módon a forradalmi szennyszajtó belépróbálja hazudni a köztudatba, — hanem éppen a rendőrség erkölcsi integritásának érdekében követeli azoknak az egyéneknek példás megbüntetését, akik erre a köztisztületben és megbecsülésben álló hazafias testületre hoztak szégyent kvalifikálhatatlan merénylettükkel.

Az egész ország felzajlott, háborgó közvéleménye csak a példás és gyors megtorlással csillapítható.

le: keményen sújtsa a büntetés a bűnösökre, de sújtsa le a megtorlás arra a faji sajtóra is, amely újból megpróbált éket verni a rendőrség és az ifjuság közé, amely megmérgezi a rendőrség befolyásolható tagjait, amely a végtelenségig vizsgálomban tartja a mélyen sértett ifjuságot.

Egy frontban a magyar ifjuság.

A budapesti egyetemek ifjuságát ért brutális támadás híre megmozdította a vidéki főiskolák diákságát is. A Kolozsvárról származott Ferenc József Tudományegyetem ifjusága Szegeden szombat délután nagygyűlést tartott, amelyen a szegedi ifjuság egyhangú határozattal vállalta a legteljesebb közösséget Budapest diákságával. Ugyancsak bejelentették szolidáris csatlakozásukat a keszthelyi, soproni és magyaróvári főiskolák diákszervezetei is.

Debrecen ifjusága állásfoglalásáról alább számolunk be.

Debrecen magyar diákszervezeteinek impozáns állásfoglalása

Elsőnek jelentette a *Hajdúföld*, hogy a debreceni főiskolai hallgatók a budapesti véres események kapcsán teljes szolidaritást vállaltak a budapesti főiskolai hallgatókkal. A jogászszakosztály már szombaton tiltakozó gyűlést tartott s kimondta, hogy mindaddig, míg elégtételt nem kap az ifjuság, zsidó egyetemi hallgatót nem engednek be az előadásra, de az előadások zavartalan menetét minden körülmények között biztosítják.

A zsidókat hazaküldik

Hétfőn délelőtt a bölcsészkaron és a jogi fakultáson kellett néhány

zsidó hallgatót hazaküldeni. A keresztyén hallgatók a legudvariasabb formában felszólították a zsidókat a távozásra. Senkit sem bántottak, senkihez egy ujjal nem nyultak. Semmi incidens nem történt, az előadások zavartalanul megkezdődtek. Az orvosi karon dr. Belak Sándor dékáni szünetnapot rendelt el, míg a bölcsészeti karon 10 órakerendelték el szünetet. A jogi fakultáson megtartották az előadást. Ma már azonban mindenütt rendesen megkezdődnek az előadások.

Az ifjuság tiltakozó gyűlése

A debreceni főiskolai ifjuság hétfőn

délután impozáns nagygyűlést tartott a kollégiumban az egyik jogikari teremben. Körülbelül 600 egyetemi hallgató volt jelen. A hangulat lelkes, izzó; a gyűlés mindvégig a legnagyobb rendben folyt le, az ifjuság ismételtan tanubizonyosságot tett fegyelmezett-égéről.

A nagygyűlést Bene Bálint az Atilla helyi szervezet vezére nyitotta meg. A mai nagygyűlés összehívását — mondotta — a Budapestten történt szomorú események tették szükségessé. A végig sértett keresztyén ifjuság, amely keresztyén Magyarország legerősebb, legmegbízhatóbb pillére, elégtételt követel a rajta esett sérelemért.

Ezután Márta Antal, orvostanhallgató, Csaba főzsfő, aki a debreceni egyetemi ifjuság megbízásából Budapestre járt, a budapesti egyetemi ifjuság állásfoglalásáról számolt be.

A budapesti egyetemen — mondotta, — már nincs zsidó. (Felkiáltások: Debrecenben sem lesznek!) Az ifjuság követi a 12-es vezérő bizottság utasításait s azt kell követni a debreceni főiskolai ifjuságak is. (Tomboló taps.)

Ezután Kolosváry-Borcsa Mihály a *Hajdúföld* főszerkesztője, a Székely Egyetemi és Főiskolai hallgatók Egyesületének (Szeffe) országos alelnöke tartott gyűjtő hatású beszédet.

Mit kíván a magyar ifjuság?

Debrecen magyar ifjusága: a Turul bajtársi Szövetség Atilla helyi szervezetének „Árpád”, „Csaba”, „Festetics”, „Verbőczy” Bajtársi egyesületei, valamint a „Szeffe”, „Defhe” és a „Gazdasági Akadémia Ifjusági Egyesülete”, valamennyi egyesülettel teljes egyetértéssel a következő határozatot hozzák:

I. Teljes szolidaritást vállalunk a főváros és az egész ország szervezett magyar ifjuságával, teljes mértékben azonosítjuk magunkat a Tizenkettes Központi Bizottság határozataival és intézkedéseivel, amelyeket a bennünket március 15-én és 16-án ért véres sérelem megtorlása céljából hozni fognak.

II. A magyar ifjuságot ért példátlan sérelemért elégtételt követelünk.

III. Követeljük a vérengzésben bűnös rendőrtisztviselők és közrendőrök szigorú megbüntetését és bűnösöknek a szolgálatból való haladéktalan elbocsátását.

IV. Követeljük az egész államrendőrségből az esetleg még szolgálatban levő zsidó fajú (kikereszkedő) tisztviselők és más alkalmazottak eltávolítását.

V. Követeljük ama kívánásoknak a feltétlen teljesítését, amelyeket az egész ország szervezett magyar ifjuságának Tizenkettes Központi Bizottsága illetékes helyeken előterjesztett s ezeknek teljesítéséért elvagyunk határozva

minden rendelkezésünkre álló eszközzel küzdeni.

Kérjük a Tizenkettes Bizottságot, hogy fenti határozatunkat, mint Debrecen egész magyar ifjuságának megmáshatatlán akaratát, megfelelő fórumok elé juttatni méltóztassék.

Egyben a Tizenkettes Bizottság elé terjesztjük a következő követeléseinket:

1. Követeljük a numerus clausus kiterjesztését a középiskolára. (10 százalék illetve 5 százalék a kereskedelmi iskolákban.)

2. Követeljük, hogy a numerus clausus

A gyász és felháborodás gyűjtött össze bennünket — mondotta — azok miatt az események miatt, amelyek a fővárosban a mi legszentebb ünnepünket meggyalázták. Majd kemény szavakban ítélte el azokat a magukról megfeledkezett rendőrtisztviselőket, akik a legáljasabb hazáruló zsidólap tulbuzgó védelmében ontottak magyar vért. Elégtételt, irgalmatlan megtorlást követel a magyar ifjuság, amely ma a Nemzeti Hadsereg mellett legerősebb támasza, pillére az államrendnek. Az egész ország egységes vezetés alatt álló szervezett ifjuságának ereje fegyelmeztségében rejlik. Ezzel az erővel

ki fogja az elégtételt kényszeríteni magának.

Végül figyelmeztette az ifjuságot, ne általánosítson s a gyászos merénylet elkövetőit ne azonosítsa a rendőrség derék, hazafias magyar testületével, amellyel együtt kell dolgozni a magyar diákszervezeteknek a belső rend fenntartásán.

Beszéde végeztével, mint a magyar főiskolai diákság legfőbb patronusát, Horthy Miklós Kormányzót éltette, akit az ülés percekig viharosan megéljenzett.

Majd felolvasta az ifjusági testületek megbízásából a következő határozati javaslatot:

tartassék be az egyetemeken tanári, tanársegédi és gyakornoki állásokban is.

3. Követeljük, hogy a dezertív sajtó szenny-termékeit egy évre betiltassanak.

4. Követeljük, hogy csak fajtájlag magyar ember, illetve szövetség, részvénytársaság keze között lehessen sajtó.

5. A nemzetgyűlés hozzon hat hónapon belül törvényt a pontok kereszttüvéllére.

Az I. és II. pont végr hajításáig zsidó hallgatót az egyetemre be nem engedünk, azonban az előadások zavartalan folytatását biztosítjuk.

Debrecen, 1923 évi március hó 19-én

Bene Bálint sk. Atilla vezér, Kolosváry-Borcsa Mihály sk. a „Szeffe” orsz. alelnöke, a Janko András a debreceni „Szeffe” elnöke, Kopáry József sk. Csaba megbízott vezére, Hanka Tibor sk. Verbőczy vezére, Sulyok László sk. Festetics vezére, Szöllösy László sk. Gazd. Akad. alelnöke, Márkus István sk. Defhe főtitkára, Nyakas János sk. Árpád vezére.

A határozati javaslatot a gyűlés egyhangú lelkesedéssel magáévá tette, majd percekig ünnepelték a „Hajdúföldet”.

Ezután Bene Bálint vezér szólalt meg fel és a teljes rendre, fegyelmre intette az ifjuságot, majd a nemzeti imádság, a Himeusz hangjai mellett a gyűlés a legnagyobb rendben oszlott széjjel.

A fővárosban

Az ifjuság tömegei nyugodtan, de ökölbe markolt kézzel várják a rendőrségi vizsgálat befejezését.

A Központi Egyetemen állandó permanencia újabb és újabb jegyzőkönyveket vesz föl a folyton jelentkező egyetemi hallgatók vallomásai.

ról, melyeket *Marinovich* Jenő főkapitánynak továbbítanak.

A Műgyetemen, a Tudományegyetemen, a pozsonyi és a közgazdasági fakultásokon az előadások szünetelnek.

A fővárosban az izzó hangulat dacára semmiféle atrocitás elő nem fordult. A magyar ifjúság teljesen a **tizenkettes bizottság**

parancsnoksága alatt áll, amely legkésőbb szerdaig várja az elégtételt. Ha ez addig be nem következnék, kiszámíthatatlan következményekre van kilátás.

A középnt politikájával szakítani kell!

A diákság sérelmének ügyében *Gömbös* Gyula a következőket jelentette ki:

— Tiszta, középntat nem ismerő randszert kell inaugurálni nacionalista, fegyvédelmi alapon és ennek érdekében mindent megtenni. Én azt remélem, hogy ebből az egész incidensből azt a tanulságot fogják illetékes körök levonni, hogy a se hideg, se meleg, ugynevezett középnt politikájával szakítani kell.

Megmozdul a társadalom.

Az ifjúságot ért példátlan sérelem megtorlását egy lélekkel követeli a hazafias

magyar társadalom is, az Ébredő Magyarok Egyesületei egymásután je'entik ki szolidaritásukat.

A szittyák tábora vasárnap Budapesten központi gyűlést tartott, amely az egyetemi és főiskolai szövetségbe tömörült ifjúság ellen elkövetett rendőri brutalitást tették szóvá.

Minden szónok biztosította az egyetemi ifjúságot a szittyák táborának meleg rokonszenvéről.

A fővárosi Keresztény Községi Párt vasárnap délelőtt 11 órakor tartotta meg rendkívüli pártértekezletét az ifjúság sérelmének ügyében, amelyen *Csilléry* András v. miniszter határozati javaslatát egyhangú lelkesedéssel elfogadta, amelyben kijelentik, hogy a párt teljesen szolidaris az ifjúsággal, sérelmeit a maga sérelmének tekintik és nem nyugszik addig, míg a teljes megtorlást ki nem vívja.

Interpelláció a nemzetgyűlésen

A keresztény nemzeti egyesülés pártja részéről *Csilléry* András sürgős interpellációt mond el a diákság sérelméről. A sürgős interpellációra, amely az ülés elején fog elhangzani, a nemzetgyűlés elnökétől már megkapta az engedélyt.

A vizsgálat folyik

különben a rendőrségen, de mindaddig megállapítani nem sikerült egyetlen főiskolai hallgató bűnösségét sem, amely a rendőri beavatkozást indokolta tette volna.

Nagy nemzetgyűlési viharok előestéjén

A politika hírei

A husvéti szünet előtt még egy-két ülést tart a Ház, amelyen eddigi értesülésünk szerint éles összecsapásokra van kilátás. A jobboldalon álló intranzigens álláspontot képviselő politikusok feltétlenül szóvá teszik a tüntetéssel kapcsolatos rendőri beavatkozást. Minthogy

a nemzet közvéleménye mellettük van, jóformán az egész liberális és szociáldemokrata baloldal nagy előkészületet tesz arra, hogy a tüntetés ügyét felhasználva, ellentéteket provokáljon a kormányparton belül.

Értesülésünk szerint az ellenzék részéről *Rassay*, *Drózy*, *Peidl* szólanak fel, akik ezúttal a tekintélyek védelmének köpenyében igyekeznek koncentrációs támadást intézni a főiskolai hallgatók szélső jobboldali irányzata ellen.

Az egyik ellenzéki képviselő ama kijelentésére vonatkozólag, hogy a baloldal ebben a kérdésben mintegy a kormányt támogatja, egyik kormányt támogató pártönkivüli politikus a következőket mondotta: Neveltségnek tartom a baloldali elemeknek azt az igyekezetét, amellyel most a rend és nyugalom tántoríthatatlan örét játszva nagyképen kijelentik, hogy támogatni fogják a kormányt a jobboldali szélsőségekkel szemben.

A kormánynak erre a támogatásra szüksége egyáltalán nincsen,

mert hiszen ez az ügy nem politikai ügy. Már magából abból a tényből, hogy a kormány a legszigorúbb vizsgálatot rendelte el, de a belügyminiszternek a diákokhoz intézett szavaiból is kivehető, hogy a kormány felfogása az egész incidens ügyében még nem alakult ki, mert annak a kialakulására a vizsgálat lefolytatása nyújthat csak döntő támpontot. Én az ellenzék állásfoglalásában nem a tekintélyek védelmét látom, mert hiszen annak egyes tagjai a Károlyi forradalom alatt tisztán megmutatták, hogy mennyire féltik ok a tekintélyt, hanem

nyomást akarnak gyakorolni kormányra,

hogy inkább a baloldali felé hajló politikát folytasson.

Miniszterek választókerületeikben

Walkó Lajos kereskedelmi miniszter több képviselő kíséretében szombaton este utazott a bajai választókerületbe. Programbeszédét vasárnap délelőtt mondotta el Baján, a választóközönség impozáns számban megjelent lelkes tömege előtt.

Komáromban *Klebsberg* Kunó gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter, akit megérkezésekor Huszár Aladár főispánnal és sokorópátkai *Szabó* Istvánnal az élén nagyszámu közönség fogadott, szintén vasárnap tartotta meg programbeszédét, amelynél Komárom egész hazafias választópolgársága jelen volt.

Rassai a proletárokot vezetni

A liberális-vörös szövetségzett ellenzék szintén vasárnap tartotta meg gyűlését Komáromban, amely a Budapestről leutazott ellenzéki képviselők magatartása miatt botrányba fullt.

Mindjárt a gyűlés elején nagy vihar keletkezett a szociáldemokrata párt titkáranak ama kijelentése miatt hogy a „közönségben nem idevaló elemek is vannak”. (Értette ezek alatt a nagy számban megjelent *Klebsberg* párti választókat.) Majd mikora Himnusz hangzott fel, *Beniczky* Ödön ellenzéki jelölt és többben a jelenvolt képviselők közül nem vették le kalapjukat, s erre kitért a vihar.

Az ügyeletes rendőrtisztviselő *Rassai* felszólítására kijelentette, hogy *zavargásról* szó sincs s ezért egyelőre nem lát okot fennforogni a beavatkozásra.

Rassai Károly ezúttal azt a kijelentést tette, hogy ha a rendőrség nem csinál rendet, akkor majd a proletárok fogják rendet teremteni. *Rassainak* erre a kijelentésére megkezdődött a verekedés. Több embert véresre vertek, mire a rendőrség köbelepelt és a gyűlést feloszlatta.

A hajdunánási kerület jelölt értekezlete.

A hajdunánási választókerület egyetemes pártjának jelölt választmánya

vasárnap d. e. 10 órakor tartotta meg Hajdunánáson, a Bocskai-szálló nagytermében központi jelölt értekezletét, melyen a kerület mind a négy községének küldöttsége teljes számmal megjelent.

Az értekezlet titkos szavazással és igen nagy szótöbbséggel *dr. Madai Gyula* jelöltje mellett döntött.

A jelölés a kerület választóinak körében nagy megnyugvást keltett s *dr. Madai Gyula* hivatalos jelölt győzelmét bizonyosra veszik.

A fejadag leszállítása fenyegeti a hatósági ellátásban részesülőket

A közlelmezési miniszter leszállítja a város részére kiutalt lisztmennyiséget — A városi tanács előterjesztése a közlelmezés jövőjére nézve

A közlelmezési miniszter leiratot intézett a városi tanácshoz, amelyben közli, hogy a jövő évi közlelmezés kérdése most van tárgyalás alatt és ezért felhívja a tanácsot, hogy a közlelmezés terén eddig szerzett tapasztalatairól tegyen hozzá jelentést, egyben pedig a jövőre vonatkozólag adjon véleményét.

A tanács hétfői ülésén *Zöld* József tanácsnok előterjesztésével kapcsolatban hosszabban foglalkozott a leiratra adandó válasszal és részletesen megindokolt fölterjesztést intézett a közlelmezési miniszterhez. E fölterjesztésben kifejti a városi tanács, hogy különösen meglátolást tárgyává kell tenni azt a kérdést, **hőna kell-e egyáltalán tartani a közlelmezés intézményét.**

A lisztkönyvre igényjogosultak megállapítása, másrészt másoknak kihagyása személyi válogatással jár s ez egy kormányval, mint a helyi hivattal szemben mindig elégedetlenséget szül s a kedvezményben részesülők a kedvezményt nem is méltányolják. A jövőre vonatkozólag arra az esetre, ha a kormány a közlelmezés intézményét fenn akarja tartani, a tanács azt javasolja,

hogy abból az összegből, amit a kormány a közlelmezésre fordít, nagyobb összeget bocsásson a törvényhatóságok rendelkezésére, hogy ezek abból a valóban rászorultak ellátásáról intézkedjenek ulján gondoskodjanak.

Ugyancsak fontosnak tartja a városi tanács, hogy az illetékes hatóság jobban és mélyrehatóbban tegye meg számításait, mert eddig mindig elszámították magukat, évközben folyton korlátozták a fejkvótát, vagy pedig meg kellett venni egyesektől a kedvezményeket. Ez azután gyűlöletessé tette a nép előtt a hatóságokat. A kedvezményből kizárása azoknak, akik addig lisztkönyvvel bírtak, nagy animozitást váltottak ki, úgy a helyi hatóságokkal, a kormánnyal szemben pedig szitkozók.

dással, árulkodással és feljelentéssel járt s egyáltalán nem volt alkalmas a közhangulat megnyugtására.

A fölterjesztés kapcsán ismertette *Zöld* József tanácsnok a közlelmezési miniszter egy újabb leiratát, amelyben közli, hogy most már megkezdődnek a tavaszi munkák az ellátottak egy nagy kategóriája maga keresheti meg a kenyereit s **igy az eddig kiutalt lisztmennyiséget redukálni fogja és pedig már áprilisra 15 % al s havonként fokozatosan ugy fogja leszállítani a Debrecen város részére kiutalt lisztet, hogy június végeig az eddig élvezett lisztmennyiséget 60 százalékkára csökkenti.**

A városi tanács *Zöld* József tanácsnok előterjesztésére kimondotta, hogy a miniszter álláspontja téves, mert összetéveszti a városi és falusi lakosságot. A falun tavasszal keresztül vihető a redukció, mert ott a közlelmezésben részesülők legnagyobb része olyan mezőgazdasági munkás, akik kimaradtak a részes arató és cséplő munkákból. A városokban ilyen nincs. Itt olyanok vannak főlvéve, akiket rendelet és törvény alapján fel kellett venni az ellátatlanok lisztjába: közüzemi, közintézetű alkalmazottak, hadivonk, özegek és árvek, nyilván tartott szegények, vagonutalanok, közalkalmazottak hozzátartozói, természetbeni ellátásban nem részesülő alkalmazottak, katonai alkalmazásu polgári egyének, s keresetnélküli munkások. Összesen 13,193 ellátott közül, akik mellett ott vannak a menzák, internátusok, menhelyről kihelyezett lelecek, alig számbavehető kevés ember hagyható ki és így

a rendeletet a tanács nem hajthatja végre s mégis ha a miniszter ragaszkodik a rendelet végrehajtásához, kénytelen lesz a tanács a fejkvótát leszállítani.

FESTESSE ruháit **WACHA** ROBERT gyári vállalatánál Sárospatak-Sárospataky-u. 55.

Husvétii illatszerek

legjobb minőségekben és különféle illatokban
Viszontelárusítók is beszerezhetik a

Dr. Rex Drogueriában Debrecen. Városház épület.

Mielőtt vásárolna nézze meg Piac 67.
a Hajdusági férfi és fiuruha áruház kirakatjait. Vármegyeház kapujával szemben

A luteránus Petőfi ünneplése

A debreceni Luther-szövetség a luteránus egyház nagy fia, Petőfi Sándor emlékére vasárnap délután sikerült ünnepélyt tartott a Zenede dísztermében válogatott úri közönség jelenlétében. Az ünnepélyt dr. Galánffy János kormányfőtanácsos nyitotta meg.

— Sokan vannak bizonyára — mondotta, — akik így gondolkoznak: Petőfi a szerelemnek, a bornak, a szabadságnak a lantosa volt, hogyan ünneplheteti tehát őt egy egyháztársadalmi alakulat, melynek célja az evangélikus öntudat erősítése, az evangélikus hivatás tömörítése. Az a körülmény, hogy Petőfi véletlenül evangélikusnak született, nem szolgálhat indokul érve, hiszen éppen azok, akik az evangélikus egyházi életet irányítják s nagy reformátorunknak: sőt magának az Úr Jánosnak tanításai nyomán azt az elvet hangoztatják és kell is hangoztatniuk, hogy nem az az igazi keresztény, aki a keresztiség által formailag a kereszténynek sorába tartoztatja, hanem az, aki lelke mélyén teljes hittel és meggyőződéssel vallja és követi Krisztus tanítását.

— Nos hát, t. közönség, én állítani merem és bizonyítani remélem, hogy Petőfi ilyen keresztény ember volt! Költészetéből, éspedig éppen azokból, amelyek lelkének legbensőbb meggyőződéseit, szívük legtitkosabb alapvető érzéseit fedik fel, a leghatározottabban tűnik ki a személyes Istenben való törhetetlen hit, az Isten bölcsességébe, mindenhatóságába és jóságába vetett rendületlen bizalom, tehát az igaz kereszténynek legjellemzőbb tulajdonsága!

A megnyitó beszédet a közönség osztatlan figyelemmel hallgatta s a végén melegen ünnepelte az előadót.

W. Hammerstedt János Gaal Magyar rapszódiaját adta elő kiforrott művészi bizottsággal, tökéletes technikával.

Baja Mihály Petőfi című kiünneplés költeményét szavalta el meleg érzéssel.

Havas Gáborné Petőfi dalokat adott elő kristálytisza csengő hangján frenetikus hatás mellett. A közönség alig akarta leengedni a dobogóról.

Halassy Mariska két Petőfi-verset adott elő kiforrott szavaló művészettel.

Az estnek két ünnepi szónoka volt: báró Kaas Albert nemzetgyűlési képviselő, az országos Luther-szövetség elnöke és Hamvas József tanár és író, Petőfi életének és költészetének hivatott magyarázója. Hamvas József tartalmas, közvetlen előadásban Petőfi líráját ismertette, míg Kaas Albert Petőfi nemzeti érzéséről mondott gondolatokban gazdag, magasztos szavú emlékbeszédet.

Künnön elismerés illeti az evangélikus vegyeskört, amely hónapról-hónapra fejlődik s szebbnél-szebb eredményeket produkál. A siker oroszlánrésze Elefánthy Sándor karnagyot illeti. Különösen az *Imádságom* elnevezésű arattól nagy sikert a vegyeskar. A zongorakíséretet az egyik számmal *Strohbach* Jenő látta el megérett finomsággal. A közönség egy kiünneplés sikerült ünnepély emlékével távozott.

Vendéglő és szálloda átvétel!

Tisztelettel értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy e hó 20-án Hajduböszörményben az „Arany Sas” szállodát és vendéglőt átveszem és személyesen vezetem.

Mint a debreceni Törv. vendéglő főpincéjét 3 év óta ismer már nemcsak Hajduböszörmény és Debrecen, hanem az egész vármegye közönsége is. Minden törekv sem oda fog irányulni, hogy nagyvárosi színvonalú ellátásban részessem vendégeimet. **Elsőrendű kiszolgálásról, jó magyar konyharól és kiünneplés fajtákról gondoskodom. - Vendégszobámban tisztaság, kényelem és figyelmes kiszolgálást fog találni az átutazó közönség.**

Tisztelettel kérem a n. é. közönség szíves támogatását.

Hajduböszörmény, 1923 március hó.

Vékony Lajos tulajdonos.

HÍREK

1923 március 20. (Ked.)

Prot.: Hubert, Kath.: Joachim.

Időjárás: Hazánkban sehohsem volt csapadék. A hőmérséklet egy kissé emelkedett, de azért az idő állandóan hűvös.

Időjárás: Egyelőre lényeges változás nem várható.

Közművelődési Könyvtár nyitva délelőtt 8-tól est 8-ig.

Egyetemi Könyvtár nyitva délelőtt 9 órától 1-ig Délután 2-8-ig.

Csokonai-színház este fél 8 órai kezdettel „Egri és földi szerelem”. Bérlet-szünet.

Hadházy Zsigmond főispán beiktatása délelőtt 10 órakor a vármegyeházán, 11 órakor a városi házában.

A Keresztény Nemzeti Liga ülésén előadást tart Palfy Béla apát 6 órakor a városi házában.

A Tisza István Tudományos Társaság II. orvosi természet-tudományi szakosztályának közgyűlése fél 6 órakor a kollégiumban.

A Jótékony Nőegylet filmestélye fél 9 órakor az Urániában.

Apollo-mozgó 5-7-9 órakor: Jocelin szerelmi tragédiája.

Omnia-mozgó 5-7-9 órakor: Sasfők. **Uránia-mozgó** 5-7-9 órakor: Csillaghullás.

Vigszínház-mozgó 5-7-9 órakor: Kazán és Feleségem a kis kártyás.

Gyógyszertárak közül éjjeli szolgálatot tartanak: Megváltó, Arany Angyal, Muraközy, Bocskay, Magyar Korona.

Költő Gábor meghalt

Ma újból végigremeg Csonkaország minden számkivetett magyarján a keserű gyász, a szenvedésekben fásult szívekben felsajog a fájdalom, a kiapadtak hitt könnyek újból felbuzognak: meghalt Költő Gábor, Erdély magyar ellenállásának legnemesebb vezéralakja. A puritán igaz embernek, a tántoríthatatlan jóbarátjának, meleg szívé apának, — de mindenekelőtt a soha meg nem alkuvó, soha meg nem hajló munkás, harcos magyar hazafinak volt példányképe egész életében. Amit a letépett Erdélyért tett, szenvedett, fáradt, áldozott, örökre benneég minden székelynek, magyarnak hálás szívében. Kora elhunyt a már tiromság koszorújával övezi immár örökre kisimult gonderhelte homlokát, s a balkáni bitorlók fejére, — akik halálának okozói voltak, — még rettenetesebb, még irtalmatlanabb megtorlást hoz, — még megérdemeltebb, kikerülhetetlen bosszút.

Költő Gábor dr. menekült kolozsvári ítélőtáblai bíró a háromszéki megyei Barót-on született unitárius székely családból. Iskolái végzetével a bírói pályára lépett és mint jogi szakíró igen figyelemreméltó munkásságot fejtett ki. Az oláh megszállás után egyik erélyes szervezője volt az ottmaradt magyar tisztviselőtársadalomnak. Ezért 1921-ben a sziguranca koholt bizonyítékok alapján összeesküvéssel vádolva letartóztatta. A kolozsvári Fellegvár börtönében a hosszú hónapokig tartó elzárás alatt a testi és lelki szenvedések aláásták egészségét. Tüdőbaj hatalmasodott el rajta s ez vitte most korai sírba. Perének lefolytatása után az oláh hadbírósg kénytelen volt föllmenteni. Költő Gábor ekkor Budapestre költözött, ahol megtört testtel, de törhetetlen lélekkel munkálkodott tovább erdélyi hazája érdekében. A menekült székelység osztatlanul gyászolja közszereplésében álló vezéralakját. Felesége és két kislány árva maradt.

A Debreceni Kölcsonös Segélyező Egylet vasárnap tartotta Szent-Királyi Tivadar elnökségével rendes közgyűlést. Az igazgatóságba új tagokul beválasztották Kiss Imre bányarost, Kövy Lajos igazgatót, Márton Dezső kereskedőt, a felügyelő bizottságba Gassner Géza igazgatót. A fejszámoló évtársulat könyvei, valamint üzletrész haszon kifizetése megkezdődött.

A Déri múzeum ügye. A városi tanács hétfői ülésén dr. Csűrös Ferenc tanácsnok beterjesztette a hétfői ut eredményéről szóló jelentését, melyet a tanács tudomásul vett és Csóka Sámuel h. polgármester, dr. Magoss György t. főügyész és dr. Csűrös Ferenc kultúratanácsnokból álló bizottságot küldött ki azzal a megbízással, hogy a Fűvészkert átengedése ügyében tárgyalásokat folytassanak a református egyház-tanács elnökségével. A tanács egyben ártírt az egyháztanács elnökségéhez, hogy közölje a tanácsal azt az időt, amikor a Déri-múzeum ügyében a tárgyalásokat megtarthatják.

A francia rémuralom korából: Jocelyn az Apollóban.

Az ipariskolai tanárok óradíja. Az ipariskolai óraadó tanárok legutóbbi kérvényét adták be a városi tanácshoz, melyben kérték, hogy óradíjaikat évente 4500 ille ve 5000 koronára emelje fel. A tanács hétfői tanácsülésén foglalkozott a kérvénnyel s úgy határozott, hogy a közismereti tárgyakat tanító óraadók óradíját évente 2500, a szakképzettségű bíró óraadók óradíját pedig egy évre 3000 koronára állapította meg, amely összege jóval magasabb, mint a kultuszminiszter által megállapított óradíjak.

Sasfők ma az Omniában.

Egy kis gyermek rejtélyes halála. Vámospécsről rejtélyes halálesetet jelentettek a debreceni kir. ügyészségnek. *Czitó Lukács* 12 éves fiugyermekét *agyonverve, holtan találták meg az utcán.* A szerencsétlen gyermek lelenciu volt, Budapestről helyezték ki gondozásra, nevelésre. Az eddigi adatok azt mutatják, hogy s gyermek *nem természetes halállal mult ki.* A haláleset ügyében megindult a vizsgálat. *Preisnerberger* Jenő vizsgálóbíró kizsall Vámospécsre s jelen lesz a hulla felboncolásánál.

Mauzoleumot Madáchnak! Losonconról jelentik: A Losoncon tartott Madách-émlékünnep alkalmával az alsósztrégovai elhagyatott, jeltelen Madách sírt megaszorozták. Az ünnepélyt rendező bizottság mozgalmat indított, melynek célja az, hogy az egész magyarság egyöntetű támogatásával méltó mauzoleumot emeljenek Madáchnak. Az emlékmű-bizottság felhívással fordult a magyar közönséghez, egyben kéri a sajtót, hogy legyen ennek a nemes eszmének fáradszón, lelkes zászlóvivője. Hasonló értelmű mozgalom indul meg Erdélyben, a Délvidéken a magyarság körében. A felhívást a Madách emlékbizottság elnöke, dr. Killer János írta alá. A befolyó adományokat az 5 címére kell eljuttatni.

Társadalmi és egyesületi élet. A Jótékony Nőegylet filmestélye az Urániában ma este pont fél 9 órai kezdettel lesz. A „Csillaghullás” című remek látványos dráma kerül színre, ezt megelőzőleg az Egyetértés műkedvelő társulatot sikerült megnyerni a rendezőségnek, amely a „Fekete toborzó” című irredera drámát fogja előadni kitűnően. Jegyek az Uránia pénztáránál kaphatók.

A debreceni Tisza István tudományos társaság orvosi természet-tudományi szakosztálya II. rendes ülését ma, kedden délután fél 6 órakor tartja a kollégiumi tanácstermében. Előadók dr. Millekier Rozsó, dr. Belák Sándor, dr. Verzár Frigyes egyetemi tanárok és ifj. *Beznák Aladár.* A tudományos, magas színvonalu előadásokat általános nagy érdeklődés előzi meg.

Felhívás Debrecen kereskedőihez és iparosaihoz

Alólírott érdekképviselések Debrecen kereskedői és nyílt üzlettel bíró iparosai képviseletében egyöntetűen elhatároztuk, hogy az *üzlelbérel felmondásának és az üzletbérel felemelésének szabaddá tétele ellen* csatlakozzunk a fővárosi mozgalomhoz és városunkban is tiltakozó nagygyűlést fogunk tartani.

Tagjainknak, érdektársainknak ma még fel sem becsülhető mértékben veszélyeztetve vannak egzisztenciális érdekei a kormánynak az üzletek felett való rendelkezés teljesen szabaddá tételére irányuló kísérletével, puhatolódzásával.

Önmagunk iránt való elsőrendű kötelességet teljesítünk tehát, ha egyöntetűen és minél impozánsabban felhívjuk az illetékes körök figyelmét a közgazdasági életünk bizonytalanságát még jobban fokozó veszedelmekre.

Nagy gyűlésünket e hó 21-én, szerdán délelőtt 11 órakor tartjuk meg a Kereskedő Társulat dísztermében (Piac utca 8.). Ezszersz mind elhatároztuk, hogy a nagygyűlésre való tekintettel üzleteinket szerdán délelőtt 11-től 12 óráig zárva tartjuk.

Felhívjuk tehát kereskedői és nyílt üzlettel bíró iparostársainkat, hogy a nagygyűlésen teljes számmal jelenjenek meg s üzleteiket a mondott időben tartsák zárva.

Baross Szövetség. Kereskedő Társulat. Debreceni Ipartestület. Omke.

Sasfők ma az Omniában.

Debreceni Göztöglagyár R. T. f. hó 17-én délután tartotta tizehatodik évi rendes közgyűlését Szent-Királyi Tivadar kamarai elnök elnöklése alatt, melyen 9902 darab részvény képviseletében 20 részvényes jelent meg. Az igazgatóság javaslatait a közgyűlés 9282 szótöbbséggel elfogadta. Dr. Lang Sándor felügyelő-bizottsági tag lemondott tisztségéről. Mócz András, Somlyai József felügyelő-bizottsági tagul, Burai Sándor pedig felügyelői bizottsági póttagul megválasztottak.

Hollandiai gyártmányu repülőpek Magyarországon. Vasárnap délután 5 órakor érkezett meg Amsterdamból Berlinen és Nürnbergben át Budapestre a Magyar Légiforgalmi Rt. első két Aeroli-Mousine-ja. A gépeket az amsterdami Focker gyár építtette és ezek a típusok a leg-tökéletesebbek ebben a nembben. Ez az első esel, hogy magyar gépek magyar vezetőkkel külföldről jöttek Magyarországra. A fent jelzett utvonallal 14 órai repülést veit igénybe.

A Sasfők vasárnapi bemutatása az Omnia mozgóban a legnagyobb siker jegyében folyt le. Általános vélemény szerint a legszebb film, amit az utóbbi időkben Debrecenben bemutatottak. A siker akkora volt, hogy a közönség önkéntelen tapsviharban tört ki. Severin Mars játéka a legtisztább művészet, egyszerű Napoleonja, és csupa szív, igaz emberi, katonás keménységű. Moutander ezredese nagy, őszinte hatást gyakorolt a közönségre. A fotográfiák elsőrangúak, a rendezés excellál, a feliratok megkapó ereje nagyban emelték a sikert. Az első rész március 21-ig fut, addig még mindenki megnézheti, csütörtöktől a II. rész: *Az összeesküvők*, kerülnek bemutatásra.

Petőfi a külföldön

A *Svenka Dagbladet* Svédország legnagyobb napilapjának március 11-iki vasárnapi mellékletében dr. *Leffl* Béla tanulmányt írt Petőfi Sandorrol. Kiemeli, hogy Petőfi, a legnagyobb magyar lírikus hamvai ott nyugosznak a segesvári csataterében, abban a földben, amelyet most ellenséges csapatok szakítottak el Magyarországtól és a költő imádtott hazája darabokra van törve. Végül felszólítja a svéd költőket, és műfordítókat, hogy egészítsék ki az eddig megjelent Petőfi fordításokat, hogy méltóképpen ismerhessen meg a svéd nép a nagy magyar költőt.

A stockholmi magyarok ünnepe.

A stockholmi magyar társaság március 26-án a stockholmi főiskola aulájában Petőfi estélyt rendez. *Gragger* Róbert a berlini egyetem tudós tanára mint a társaság vendége tartja meg emlékbeszédét Petőfiről. Az ünnepélyt március 27-én az upsalai egyetemen fogják megismételni.

Párisban.

Jean de *Bonnefon* az ismert francia író, ki a párisi *Serbonnen* az ünnepi beszédet tartotta, március 17-én Nizzában a francia tisztok egyesületében előkelő közönség előtt előadást tartott Magyarországról és Petőfiről.

NAPI ATROCITÁSOK

Bolszevizmus a sorok között. A helybeli zsidólap, mely minden nap ellátja rovatunkat témával, vasárnapi számának első oldalán kövér betűkkel szedett cikket közöl, mely magában foglalja egy kommunista nő-agitátor gyalázatos beszédét. A cikkhez ezt a sokatmondó megjegyzést fűzi a sajtóorgánus:

A bolszevizsták s dászországi céljai egyre határozottabban kidomborodnak.

Azután leközi a kommunista förmedvényt, melynek kitételeit esetleg Szászországra, esetleg másra kell érteni. „Föl kell robbantani a polgári rend talaját és a német proletáriátusnak követni kell az oroszot.”

Vajon mit érzett bensőjében a független cikkíró amikor ezt a szenzációs és kövérbetűs hírt szerkesztette? Örömet-e vagy utálatot? Valószínűleg azt, amit mi éreztünk amikor elolvastuk. Ebben a cikkben benne lobog egy titkos vágyódás, melyről manapság csak a sorok között lehet írni és a betűket megvastagította a külföldi tudósító lelki világában megfogalmazott kommunista inger. Lehet, hogy maga Szemere, a de genere Singer.

Legelőgansabb zefiringek, kalapok nyakkendő különlegeségek ASZMANNÁL.

Női és férfi kalapátalakítások legszebben készülnek

Széll Gergely-nél
Piacz-utca 63. Telefon 11-11.

Szőllőpermetezők és alkatrészek, venyigellők és kerti szerszámok
Bészler és Dávid vaskereskedésben a Kossuth szobor mellett Tulajdonos: DÁVID JAKAB.

Kolozsvár polgármesterét bűnös ízelmek miatt elcsapták

Pop Julián is csak úgy csalt és sikkasztott, mint a többi oláh

(A *Hajdúföld kolozsvári tudósítójától*.) Kolozsvár város oláh polgármesteréről utóbbi időben gyanús hírek kezdtek szállingózni. Két héttel ezelőtt Pop Julián ellen meg is indították a vizsgálatot *Vaitoianu* oláh belügyminiszter (szintén zenész) rendelkezésére.

A vizsgálatnak az a lisztügylet szolgált alapjául, melyet a városi tanács egy *Frenkel* nevezetű zsidó céggel kötött s amelyet az oláh kormány nem hagyott jóvá. A vizsgálatot kiterjesztették még a város ingatlanok biztosítási és a felparcellázott városi földek ügyére is. Még a szombati napon egy nyilatkozott *Goma* dr közigazgatási ve-

zérfelügyelő, hogy Pop Julián korrekt uri ember (t. i. hazaárulást is követett el) és a vizsgálat anyaga rehabilitálni fogja az ellene emelt vádak alól.

Hétfőn délelőtt érkezett meg az oláh kormány rendelete, mely Pop Juliánt sikkasztások és csalások nagy tömege miatt érdemeinek elismerése mellett elbocsájtja állásából.

Pop Julián a tanácsülésen felolvasott határozatot minden nagyobb megilletődés nélkül [tudomásul vette és azonnai Bukarestbe utazott, hogy új állást eszközöljön ki magának a kormánytól, ami valószínűleg sikerülni is fog neki.

Holtpontra jutott a közvetítési akció a Ruhr-kérdésben

A birodalmi elnök a lakosság kintartásáról — Tovább folynak a megszállók erőszakosságai — Montenegró a szerb elnyomók ellen

A Ruhr vidéki francia megszállás ügyében *Ebert* német birodalmi elnök nagyszabású tanácskozásokat folytatott, amelyeken a Ruh vidéknek körülbelül 1500 képviselője vett részt. A birodalmi elnök beszédet mondott, amelyben önérvényesen kijelentette, hogy a lakosság ellenállása minden kormány felszólítás nélkül jött létre. A francia hatóságok a megszállott területen letartóztatják és fogságba vetették *Pollain* német képviselőt. A francia hatóságok azzal kérkednek, hogy nyomára jöttek a vasutak szabótáló szervezetei vezetőinek.

A közvetítés Németország, valamint a szövetségesek között még mindezekelő nem következett be

Amerikában úgy látszik, megelégedtek azokkal az intézkedésekkel, amelyeket az amerikai állampolgárok érdekében tettek a francia megszálló hatóságok. Londonban és Washingtonban német hivatalos jelentés szerint közvetítés iránti kérelmet nem terjesztettek elő. Ugyancsak megcáfolták azt a hírt is, hogy a párisi német ügyvivő a német kormánynak meggyezési tervezetet mutatott volna be a Ruhr-vidék megszállására és a jóvátételre vonatkozólag. Már ezek a tények is azt mutatják, hogy

A közvetítési akció holtpontra jutott, megállapítható azonban mégis, a napról napra gyakrabban hangoztató közvetítési hírekkel, hogy történik valami ebben az irányban. Nagyon természetes dolog az, hogy hivatalosan vagy félhivatalosan csak akkor számolhatnak be az akció megindításáról, ha tényleg sikerült minden akadályt elhárítani.

A francia csapatok folytatják a tárnak megszállását.

Az esseni vasútállomás fűtőházában egy francia katonát meggyilkoltak és az elősiető őrség a gyilkost menekülése közben megsebesítette. Mainz környékén a tavoró és telefon drótokat elvágták. **Az esseni gyilkosság miatt a franciák tuszul letartóztatnak egy csomó előkelő német polgárt.** Buerban elutasították a németek a franciák ama kivánságát, hogy a kintasított rendőrség helyett fegyvertelen polgárőrség teljesítsen közbiztonsági szolgálatot. Egyébként a francia közlekedési miniszter a Ruhr-vidékre utazott, hogy tanulmányozza a helyzetet. Ugyilátszik, **a vasúti igazgatás és áruforgalom ügye még mindig akadozik a francia megszállás alatt.**

A francia intenciók szerint megalkítani kívánt Rajna-vidéki köztársaság eszméjét egy *Smeets* nevű német lapszerkesztő hirdette, akit a németek ezért hazaárulónak tartottak. A legutóbbi napokban egy fiatal ember behatolt *Smeets* irodájába és ott revolverlövéssekkel agyonlőtte *Smeets* sógorát és súlyosan megsebesítette *Smeets*et, kinek állapota reménytelen.

Vasárnap voltak a jugoszláviai választások.

amelyek eredménye szerint a Párisi kormány többsége biztosítottak látszik. Nagy feltűrést keltett egy *Burn* Hans nevű kanadai tábornok londoni előadása, melyben személyes tapasztalatai alapján beszámolt Jugoszlávia helyzetéről. Kijelentette a tábornok, hogy hosszabb ideig tartózkodott mint a kanadai felderítőesztés misszió parancsnoka a Balkánon és szerinte

Jugoszlávia jelenleg a tébolyult ördögök poklara emlékeztet.

Elmondta továbbá, hogy *Monte* negróban a lakosság elkecsereedett harcokat folytat az öket elnyomó szerb csapatokkal. *Burn* Hans szerint az Egyesült Államok és Kanada lakossága a legnagyobb felháborással fordulnak el az egész európai ugynevezett békeműtől.

Keleten a görögök és törökök között a foglyok kicserélése megkezdődött. A kemalisták négyezer görög menekültet elutazásra szolgáltattak fel. Szmírnai jelentés szerint *Fried-*

rich István magyar nemzetgyűlés képviselő Szmírnából Adanába utazott. Ugyilátszik, a magyar fasszítók vezére megtalálta mégis az utat ahhoz, hogy Kemal pasával találkozzék.

Résen legyen a föld népe

Izgatás vádja alól felmentett lapszerkesztő

A debreceni kir. törvényszék hétfőn tárgyalta *Roskovitz* Artur, a *Hajdusági Virradat* szerkesztőjének bűnére, akit izgatással vádolt a kir. ügyészség képviselőjében *Eöry* Kálmán kir. ügyész, mivel a *Hajdusági Virradat* 1922. március 19-i számában a földbirtokreform törvénnyel foglalkozva, *Résen legyen a föld népe* cím alatt a következőket írta:

„Nagyon is látható, miért ugrádoznak az ezer holdasok, magnások és zsidók egyaránt: a földreform ellen. Ha a kisemberek földje lesz, nem kapnak eszelődöt, rabszolgát, — azon keseregnek — maguk munkálhatják meg földjeiket. De lévén nem kellemes a dolog, akkor földjeik megmunkálatlan maradnak és kirabolható munkaerő hiányában nem fogja kifizetni magát a nagybani gazdálkodás. Ez faj és a dologtalan jóléthez szokott kezek maguk dolgára szorításában nemzeti és nemzetközi veszedelmet látnak.”

Roskovitz kijelentette, hogy a cikket nem izgatási szándékkal írta, csupán a nincstelenek figyelmét akarta felhívni a földbirtokreformnak rájuk nézve sérelmes részére. A bíróság dr. *Gályassy* János ügyvéd védőbeszéde után **felmentő ítéletet hozott.**

A bíróság az indokolásban megállapította, hogy a cikk a maga teljes egészében nem izgató tartalmu.

— **Lenint megütötte a guta.** Stockholmból jelentik: *Lenint* szélütés érte. Állapota reménytelen. Ujában a beteg háziorvosai bulletineket adnak ki a gutaütött kommunista vezér állapotáról. Az utolsó jelentés szerint súlyos vérkeringési zavar, jobboldali bénulás és beszédképességi zavar állott be.

O.M.N.I.A

Március 18—25-ig.

Világattrakció.

A SZEZON LEGNAGYOBB FILMSZENZÁCIÓJA!

Sasok haldoklása

(SASFIÓK.)

Történet a nagy eszár korából 2 részben 10 fejezetben.

I. RÉSZ.

A RÓMAI KIRÁLY.

Március 18—19—20—21.

II. RÉSZ.

AZ ÖSSZEESKÜVŐK.

Március 22—23—24—25.

Jegyelővétel.

— A Francia rémuralom korából: Jocelyn az Apollóban.

— Szovjet paradicsomából. Belgrádból jelentik: A moszkvai „Izvestia“ közlése szerint a gyermekhalandóság most Oroszországban a legnagyobb az egész világon. Az új született gyermekek 80 százaléka életének első évében elpusztul.

A Gruz sajtóiroda jelenti, hogy a Kaukázusban a bolsevikiek az ellenforradalmat vérfelfojtották és most kegyetlen bosszút állanak a felkelőkön. Városokat, falvakat égetnek el, a lakosságot elűzik, a börtönök tele vannak. Tiflisben és Batumban kihirdették az ostromállapotot és tuszokat szednek, akiknek sorsuk a börtönben a kivégzés.

Oroszország több városában álmokör lépett fel. Eddig 50 megbetegedést jegyeztek fel, amelyből 25 halálos kimenetelű volt. Pétervárott februárban négy eset fordult elő.

— A Sasfiók Debrecen legnagyobb film-eseménye lesz.

— Sasfiók ma az Omniában.

— Újabb „irredenta“ mozgalmat leplezték le a csehek. (A Hajdúföld Kassai tudósítójától). A komáromi cseh rendőrség állítólag elásott fegyvereket és löszert talált, melyből kisütötték, hogy a Csallóközben irredenta összeesküvést terveztek a csehszlovák állam ellen. A felfedezés után letartóztatták Balaczy József dunaszerdahelyi római katolikus lelkészt, akit azzal vádolnak, hogy ő vezette az egész akció és megakartá gyilkolni a cseh köztársasági elnököt is. A dunaszerdahelyi plébánia épületét a cseh rendőrség a vizsgálat alkalmából teljesen kirabolta.

— A Sasfiók Debrecen legnagyobb film-eseménye lesz.

— A Magyar Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezte közleményei: A közszolgálatban álló és a köztisztviselőkkel egy tekintet alá nem eső egyéb alkalmazottaknak (nyugdíjasoknak) a feleség után járó kedvezményes ruhaszövetek kiosztását 19 en hétfőn Simonffy-utcai elosztóhelyükön megkezdik. Minden utalványra 3 mrszövet lesz kiszolgáltatva 450 kor. ár egyidejű kifizetése és az utalvány beszo-galtatása ellenében. Minden igényjogosult köteles a ruhaszövet átvétele előtt személyazonosságát illetve azt igazolni, hogy az utalványnak jogos tulajdonosa; ha az átvétel nem személyesen történik, a meghatalmazott megbízójának személyazonosságát és jogosultságát köteles igazolni. A tagok kedvezményes élelmiszer járandóságukat 22 ig feltétlenül váltják ki és vitessék el.

— A Sasfiók Debrecen legnagyobb film-eseménye lesz.

— Legszebb ajándékok husvétra legolcsóbban kaphatók a „Remény“ vagyonmentőben, Piac-u. 85.

— A Sasfiók Debrecen legnagyobb film-eseménye lesz.

— A Francia rémuralom korából: Jocelyn az Apollóban.

TESTEDÉS

Vasárnapi eredmények

A vasárnapi bajnoki mérkőzések alapján megállapítható, hogy a debreceni csapatok még igen rossz formában vannak.

Nyiregyházi TVE—DVSC 1:1, félidő 1:0. A nyiregyházak határozottan jobbak voltak a Vasutasoknál. Mindkét csapat több tartalékkal játszott. Az első gólt a NyTVE érte el, amit a DVSC a második félidőben csak Szolárszky tizenegyes büntetőrugásból tudott kiegyenlíteni. A Vasutasban csak Vampetics mutatott jó formát, míg a NyTVE-ben Szokol kapus és Guttmann voltak ki. Bíró Lescheditzky (Bupapest) volt.

DKASE—Nyiregyházi Törökvs 2:0. A DKASE csak nehezen tudott győzni a javuló Nyiregyházi Törökvs felett. Bíró Káldy Zsigmond.

DTE—DMTE 4:1, félidő 2:0. A DTE gyenge formát mutatott. Góllövők: Főrész (3), Kun, Bíró Hajdu Jenő.

Fő árosi eredmények

Nemzetközi mérkőzés: UTE—VAC (Bécs) 1:0.

Bajnoki mérkőzések: I. osztály: MTK—III. k.r. 2:1, Törökvs—VAC 2:2. Vasas MAC 1:0, BTC—Zugló 0:0, KAC—MAFC 3:2.

II. osztály: UTSE—BAK 2:1, „33“ FC—VII. ker SE 4:1, BEAC—Husos 3:0. Ékszerészek—TTC 2:2, KAOE—RTK 4:0. Testvériség—BTK 4:2, WSC—EMTK 3:0. Nyiregyháza. Kiszárdal SE—Nyiregyházi KSE 3:1.

Az intéző-bizottság ma, kedden délután 6 órakor ülést tart, amikor is foglalkozni fog a DEAC—Nyiregyházi Törökvs óvasával s döntést is hoz.

Felemelik a helyárat. Az intéző-bizottság ma, kedden délután az egyesületi intézők bevonásával foglalkozni fog a helyáremelés kérdésével. Az általános áremelkedés ugyanis szükségessé teszi a futballpályák helyáremelésének szükségességét.

A DEAC—DMTK husvétii programja. A DEAC—DMTK nagyvárnyu husvétii programot dolgozott ki. Az eddigi tárgyalások szerint a BTC, vagy a MAC komplett első csapata fog lerándulni Debrecenbe.

A DMTK közgyűlése. A Debreceni Máv. Testgyakorlók Köre vasárnap délelőtt tartotta közgyűlést, amelyen megválasztották az új tisztikart a következőképpen: Diszelnök: Balás Károly máv. üzemvezető. Elnök: Latkóczy Pal áll. főnök. Társelnökök: Liser Ferenc, Mikecz Miklós, Hajdu László. Alelnökök: Kerekes Géza, Bornyi Béla, Tóth József, Kondor János. Főtitkár: Káldy Zsigmond. Titkár: Torma Kálmán. Jegyzők: Surányi László, Szép Jenő, Mocsary Zoltán. Háznagy és szer-táros: Jobbágy Gábor. Ellenőrök: Szigethy Gábor, Fogarassy József, Boldogh Gyula. Pénztáros: Bagi Ferenc. Választották még 20 rendes és 6 pótválasztmányi tagot.

MŰVÉSZET

Székelyhídy—Marschalkó—Pogány koncert. Tegnap este a Bika nagy termét zsufoilasig megtöltő közönség gyönyörködött Sz. Marschalkó Rózsika, dr Székelyhídy Ferenc és Pogány, a m. kir. Operaház tagjainak énekművészetében. Pogány szép, érces baritonja — egy-két látványos hang kivételével — tömör erővel zengett. Szép tapsokat kapott, különösen dalaiért. Dr Székelyhídy Ferenc tökéletes előadása, iskolája, legfőképpen Verdi Aida-románának abszolút művészetű interpretálásával váltott ki frappáns hatást a közönségből. A Petőfi dalok közül Lányinak „Zöldleveles fehér“... kezdetű dalát meg is kellett ismételnie. Teljesen biztos, tiszta intonálása, különösen magas hangjainak könnyedsége és hajlékonysága, melyekkel játszi könnyűséggel bánt, a legmagasabbrendű énekművészetet reprezentálták.

Számos ráadásal köszönte meg a nagy óvációt, amiben a halás közönség méltán részesítette. Marschalkó Rózsika gyönyörű, mély zengésű mezzo szopránjával ragadta el a hallgatóságot. Modulációjában gazdag és finom előadásával nem ciször hódított, úgy hogy nem győzte a folytonos kihívásokat megköszönni, természetesen ráadásokkal.

Zongorán Fleischer Antal, a m. kir. Operaház karmestere kísért díszkrét finomsággal.

A magas színvonalu koncert az idei hangversenyek közül messze kiemelkedett komoly értékességével.

T—a.

SZÍNHÁZ

Az „Égi és földi szerelem“, amely teljes erővel reprezentálja Molnár Ferenc lefelé haladó írói pályájának a siker felé való kiméletlen töresben szenvedett csődjét, hétfőn este került bemutatásra a Csokonai-színházban. A darabbal és az előadás-sal kapcsolatos mondanivalónkat holnap száunkban fejtjük ki részletesen.

Színházak és mozgószínházak közleményei. Égi és földi szerelem. Molnár Ferenc rendkívül érdekes újszerű szmüre kifogástalan előadásban tegnap került bemutatásra és mindvégig kibíncselt a közönség érdeklődését. A publikum minden rétege zajos tapsokkal honorálta Halassi Mariska, Erdődy Lilly, Püspöki Rózi, Sötét, Rolkó és László játékát. A szenzációs darab péntekig marad műsoron. Jegyelővé!

Víg-színház-mozgó: „Kész.“ Sack London regénye. Kísérő: Feleségem a kis kártyás.

Omnia mozgó: Sasfiók, hatása felülmúlhatatlan. A vasárnapi bemutatón a legnagyobb sikert érte el, a közönség Severin Mars játékát önkéntelen tapsviharral honorálta. Az első rész még csak szerdáiig fut, s eszen, ha nem akar lekésni róla.

A Sasfiók film bemutatója Debrecen legnagyobb film-eseménye lesz. Az érdeklődés határtalan. Jegyek tömeges vételben fognak. Siessen mindenki jegyeit idejében biztosítani. Tekintettel a film horribilis megszerzési költségére, a helyárat fel-emelték.

Omnia mozgó: Szerdán és csütörtökön A negyvenéves asszony, hervadó szépség, múlt szerelem, tűnő ifjúság fájó regénye 4 felvonásban.

Jön! Három világrészen keresztül.

Tüneményes művészetét csillogtatja Asta Nilzen ösillaghullás paradics filmjében. Dabestéket enekel minden előadásban Tanner Viliko kisasszony az Urániában.

S ergi Atya. Oroszország legnagyobb filmje jön.

Vörös keztyű péntektől.

A Francia rémuralom korából: Jocelyn szerelmi tragédia 7 felvonásban az Apollóban.

KÖZGAZDASÁG

Eihárítható a korona további zuhanása

A budapesti piacon ma igen érdekes jelenség volt tapasztalható. Az állami jegyintézet mai kimutatása megerősítette azt a tényt, hogy a

kormány a kereskedelmi hitelek kibocsátását egyáltalán nem szandékozik végrehajtani

és az államnak adott előleg sem haladta túl a szokásos heti egy milliárdot, amelyek mind azt a gondolatot keltették, hogy a kormány teljes mértékben ura a helyzetnek és hogy a korona további romlása elkerülhető. A legújabbban közismerté vált nagyszabásu kiviteli üzletek szintén bizalmat keltettek a korona sorsát illetőleg és így az érték papírpiacon már rég óta nem tapasztalt

erős áresések állottak be

amelyek megközelítőleg majdaem kiegyenlítették a mult héten megindult hozs eredményeit. A tőzsdei lanyhaság annál feltűnőbb, mint hogy a korona külföldi értékelése a mai napon is változatlanul kedvezőtlen maradt és mig egyrészt a zürichi devizaforgalomban 15/16-ig visszahozta a délután folyamán a budapesti kifizetés, a magánforgalomban

0.14-es alapon is történtek hőlések másrészt a korona berlini paritása jóval 14 centimes alá súlyedt és a legfontosabb paritás a berlini, ma már 0.13 háromnegyed centimest mutat. A mai nap legérdekesebb

eseménye mindenesetre az a tény volt, hogy a berlini piacon az effektív magyar koronát ma magasabban jegyezték, mint a budapesti kifizetést és ezáltal a magyar korona sorsára olyan döntően fontos piacon teljesen kikészöbblődött az a diszparitás,

amely az elmúlt hónapokban oly kedvezőtlenül éreztette hatását. Az értékpapírpiacon a diszparitás ugyan még most sem szűnt meg, sőt növekedett ennek a kikészöbblése azonban a valutasiberek hadának jegyszigorubb büntetésével nem tartozik a nehéz feladatok közé.

Változatlannok a vágómarha árak

A budapesti marhavásárra felhajtás 1381 vágómarha. Árak: Öör l. r. 450—500, kivételesen 530—600, közép 350—440, silány 280—340, lita jobb 400—80, kivételesen 500—40, silány 280—390, bivály 270—360, tehén jobb 360—480, kivételesen 500—80, silány 260—350, kicsontozni való 218—80, növ. marha 310—410. A mai vásáron kevés külföldi vevő jelent meg és ennek következtében az irányzat vonatott volt, az árak a legtöbb esetben változatlanok maradtak.

A TŐZSDE

Magyar korona: 15/16.

Zürichi zárlat. Berlin 258, Hollandia 211/2, Newyork 538/4, London 2529, Páris 3445, Miláno 2595, Prága 1595, Budapest 15/16, Belgrád 542, Bukarest —, Varsó 120, Bécs 74/2, Osztrák bélyegzett 75, Szófia 380.

Devizaközp. hiv. árf.

Napoleon 12700 pénz, Belgrád dinár 8450—650, Amsterdam hollandi forint 1350—90, Lei 16—17, Kopenhága dán korona 680—80, Krisztiania norvég korona 620—40, London angol font 16040—16440, Berlin márka 1650—850, Italia lira 164—70, Páris francia frank 216—26, Prága szokol 10125—10525, Stockholm svéd kor. 910—40, Zürich svájci frank 635—660, Bécsi osz. kor. 1470—90, Szófia leva 21—22, Newyork dollár 3415—3490, Varsó lengyel márka 8—9, Brüsszel belga frank 186—94.

Értékpapír piac

A tőzsdei helyzetben jelentős változat ment ment végbe. Az árfolyamok fellécc tendálása megakadt. A nem remélt irányzatváltozásra a közönség nagy tételekben dobta értékeit a piacra. Az irányzat mindazonáltal nem volt egységes, mert a kisebb papírok között sok nemcsak megtartani tudta árfolyamát, hanem meg is tudta javítani. Zárlatkor az irányzat lanyha, forgalom csekély, hangulat vonatott.

Részevény árfolyamok:

Bankok:	Concordia	12600
Angol	Első Bpest	44500
Hazai	Gizella	9700
Agrár	Hungária	25000
Magyar hitel	Viktória	7000
Jelz.	Tranzitban.	—
Leszámitoló	Békéscsaba	8000
Olasz	Tör. szt. mik	5800
Osztrák Hitel	Király malom	8600
Angolbank	Bányák és téglagy.	—
Bosny. agrár	Beocsini	140000
Iparbank	Brassói	—
Horváth	Borsodi	30000
Hermes	Lőrinczi	22000
Legatlan	Szászvári	56000
Forgalmi	Kohó	82000
Ker. hitel	István	8000
Földhitel	Köb. téglá	24500
Közp. Jelz.	Eszakmagyar	—
Városi	Cement	5000
Merkur	Drasche	45000
Nemz. bank	Magnesit	285000
Keresk.	M. aszfalt	10200
Cseh	M. Ált. Kész.	310000
Német	Kerámiai	27000
Takarék és biztosítók:	Nagybányai	10100
Belvárosi	Ujlaki	31000
Fővárosi	Urikányi	175000
Lipótvárosi	Salgó	117000
Magy. Ált.	Nyomdak:	—
Pesti hazai	Athenaeum	30000
M. orsz. tak.	Stefaneum	6100
Első Magy.	Globus	6300
Fonciére	Pallasz	14000
Jég	Révai	10500
Pannonia	Rigler	22250
Magy.-Francia	Kunosi	3800
Malmok:	—	—
B.-iskolák	—	—

